

PAIKVAATLUSTE VALIMIPÕHISE KONTROLLI METOODIKA

Paikvaatluste läbiviimist on kirjeldatud alljärgnevalt toetatavate tegevuste kaupa. Kui koostatakse paikvaatluste tööplaani, siis seda tehakse aasta lõpus järgneva aasta kohta. Paikvaatluste tööplaani võib lisanduda plaaniväliseid paikvaatlusi kui MT menetlemisel või projektauditis on tuvastatud toetuse tagasinõudmist või ettekirjutust tingivaid olulisi puudusi või muudel põhjustel, kui ei ole kindlust nõuete täitmises.

Paikvaatluste metoodika prioriteetsest suunast „Haldusvõimekus“ toetatavate tegevuste kontrolliks

Prioriteetse suuna „Haldusvõimekus“ meetme tegevusi, kus toetuse saajaks on valitsusasutus üldjuhul ei paikvaadelda. Paikvaatlusi võidakse läbi viia *ad hoc*, tulenevalt vajadusest saada abikõlblikkuse osas lisakindlust. Paikvaadeldavates TARTides teostatakse paikvaatlus vähemalt üks kord TARTi abikõlblikkuse perioodil¹. Paikvaatluste tööplaani koostatakse juhul kui paikvaatlusi plaanitakse aastas läbi viia rohkem kui paar.

Paikvaatluste metoodika prioriteetsest suunast „Sotsiaalse kaasatuse suurendamine“ toetatavate tegevuste kontrolliks

I. Tegevus 2.4.1 „Haiglavõrgu pädevuskeskuste kaasajastamine“

Kuna tegevuse 2.4.1 raames toetatakse 1,5 miljoni eurose või suurema toetussummaga projekte, on paikvaatlused kohustuslikud. 2,5 aastat või kauem kestvale projektile teostatakse paikvaatlust kahel korral, sh:

1. esimene paikvaatlus viiakse läbi tegevuste algfaasis pärast seda, kui 25% toetusest on välja makstud;
2. teine paikvaatlus viiakse läbi projekti lõppjärgus enne viimase väljamakse teostamist.

Järeldused on kohustuslikud kõigis projektides.

¹ Meetmes „Poliitikakujundamise kvaliteedi arendamine“ on kaks paikvaadeldavat tegevust:

- a) „Eesti Tööandjate Keskliidu poliitikakujundamisel kaasaráákimise võimekuse suurendamine“ ja
- b) „Eesti Ametiühingute Keskliidu poliitikakujundamisel kaasaráákimise võimekuse suurendamine“.

Nimetatud projekte on ühel korral paikvaadeldud (vastavad kuupäevad 28.11.2016 ja 22.11.2016), ettekirjutusi paikvaatluste raames ei tehtud.

II. Tegevus 2.4.2 „Investeeringute toetamine esmatasandi tervisekeskuste infrastruktuuri tõmbekeskustes tagades kättesaadavad ja mitmekülgsed esmatasandi teenused”

Kuigi enamik tegevuse 2.4.2 raames rahastatud projektidest kestab kauem kui 2,5 aastat, on pikk projektiperiood tingitud enamasti sellest, et projekti ettevalmistamisega seotud kulud on ka abikõlblikud. Projekti ettevalmistamise või maa/ hoone soetamisega alustatakse tunduvalt varem, kui projekti põhitegevustega, milleks on projekteerimine ja ehitamine. Projekti administreerimisega seotud tööd viiakse ellu üldjuhul projekteerimise ja ehitamisega samaaegselt. Võttes arvesse ka asjaolu, et suurimad/ riskantsemad projekti kulud kaasnevad just projekteerimis- ja ehitustöödega, käsitletakse projekti kestusena just projekteerimis- ja ehitustööde kestust, mitte kogu projekti abikõlblikkuse perioodi.

Rahastatud projektide tegevuste ja kulude üle on RÜ poolt üldjuhul tagatud tõhus kontroll: seirearuaded esitatakse RÜ-le kaks korda aastas; suuremad (ja riskantsemad) kulud tehakse üksnes hankelepingle raames, mis on RÜ juristide poolt eelnevalt kontrollitud; regulaarselt esitatavaid maksetaotlusi kontrollitakse RÜ-s 100%-liselt; vajalikud projekti muudatused kooskõlastatakse eelnevalt RÜ ja RA-ga. Lisaks on RÜ praktikaks kõigi projektide külastus enne taotluse esitamist/ taotluse hindamise ajal ning ehitatavate/ rekonstrueeritavate hoonete ruumilahendustega tutvumine.

Võttes arvesse eespool toodud asjaolud, teostab RÜ paikvaatlusi valimi alusel ning valimi moodustamisel lähtub järgmistest põhimõttest:

1. Paikvaatlustega kaetakse vähemalt 25% meetme tegevusele eraldatud toetuse kogumahust.
2. Paikvaatlus on kohustuslik 1,5 miljoni eurose või suurema toetussummaga projektides. Juhul, kui projekti projekteerimis- ja ehitustööd kokku kestavad 2,5 või enam aastat, teostatakse paikvaatlust kahel korral, sh:
  - 2.1.esimene paikvaatlus viiakse läbi tegevuste algfaasis pärast seda, kui 25% toetusest on välja makstud;
  - 2.2.teine paikvaatlus viiakse läbi projekti lõppjärgus enne viimase väljamakse teostamist.
3. Ülejäänud projektide arvust kontrollitakse paikvaatluse käigus vähemalt 25%, lähtudes maksetaotluse kontrolli tulemustest, TS ja projekti riskidest, pettuse kahtlustest, avastatud rikkumiste asjaoludest.

Järelekontrolli teostab RÜ ka valimi alusel ning valimi moodustamisel lähtub järgmistest põhimõtetest:

1. Valimi minimaalne maht on vähemalt 20% lõpetatud projektidest, sh järgitakse, et valim katab vähemalt 20% meetme tegevuse raames välja makstud toetuse kogumahust.
2. Valimisse kaasatakse üldjuhul need projektid, millele ei tehtud projekti ajal paikvaatlust.

3. Lisaks kaasatakse valimisse riskantseimad projektid, lähtudes TS ja projekti riskidest, maksetaotluste kontrolli ja varasemate paikvaatluste tulemustest.

III. Tegevus 2.5.1 „Erihoolekandeesutuste reorganiseerimine“

Analoogselt tegevuse 2.4.2 raames rahastatud projektidega on tegevuse 2.5.1 raames rahastatud projektide pikem periood tingitud ettevalmistustööde abikõlblikkusest. Sel põhjusel käsitletakse projekti kestusena ka suuremate ja riskantsemate kuludega seotud projekteerimis- ja ehitustööde kestust, mitte kogu projekti abikõlblikkuse perioodi.

Paikvaatlusi teostab RÜ valimi alusel ning valimi moodustamisel lähtub järgmistest põhimõtetest:

1. Paikvaatlustega kaetakse vähemalt 25% meetme tegevusele eraldatud toetuse kogumahust.
2. Paikvaatlus on kohustuslik 1,5 miljoni eurose või suurema toetussummaga projektides. Juhul, kui projekti projekteerimis- ja ehitustööd kokku kestavad 2,5 või enam aastat, teostatakse paikvaatlust kahel korral, sh:
  - 2.1 esimene paikvaatlus viiakse läbi tegevuste algaasis pärast seda, kui 25% toetusest on välja makstud;
  - 2.2 teine paikvaatlus viiakse läbi projekti lõppjärgus enne viimase väljamakse teostamist.
3. Ülejäänud projektide arvust kontrollitakse paikvaatluse käigus vähemalt 25%, lähtudes maksetaotluse kontrolli tulemustest, TS ja projekti riskidest, pettuse kahtlustest, avastatud rikkumiste asjaoludest.
4. Kui ühe projekti raames valmib mitu erinevat objekti (hooned, korterid) erinevates asukohtades, piisab vaid ühe objekti külastusest paikvaatluse raames, sh järgitakse, et eri paikvaatlustega kaetud objektid paiknevad eri maakondades.

Järelekontrolli teostab RÜ ka valimi alusel ning valimi moodustamisel lähtub järgmistest põhimõtetest:

1. Valimi minimaalne maht on vähemalt 20% lõpetatud projektidest, sh järgitakse, et valim katab vähemalt 20% meetme tegevuse raames välja makstud toetuse kogumahust.
2. Valimisse kaasatakse üldjuhul need projektid, mille ei tehtud projekti ajal paikvaatlust.
3. Lisaks kaasatakse valimisse riskantseimad projektid, lähtudes TS ja projekti riskidest, maksetaotluste kontrolli ja varasemate paikvaatluste tulemustest.

IV. Tegevus 2.5.2 „Puuetega inimeste eluaseme füüsiline kohandamine“

Tegevuse 2.5.2 raames rahastatud projektide paikvaatlusi teostab RÜ valimi alusel ning valimi moodustamisel lähtub järgmistest põhimõtetest:

1. Paikvaatlustega kaetakse vähemalt 25% meetme tegevusele eraldatud toetuse kogumahust.

2. Valimisse kaasatakse 25% rahastatud projektide arvust, lähtudes maksetaotluse kontrolli tulemustest, TS ja projekti riskidest, pettuse kahtlustest, avastatud rikkumiste asjaoludest.
3. Paikvaatlus viiakse läbi toetuse saaja (KOV) juures ning kohandatud objekti (eraisiku kodu) külastust asendab tegevuse toimumist tõendavate dokumentide kogum (pildid enne ja pärast kohandamist, aktid, teated toetuse saaja koduleheküljel vms).

Järelkontrolle teostab RÜ ka valimi alusel ning valimi moodustamisel lähtub järgmistest põhimõtetest:

1. Valimi minimaalne maht on vähemalt 20% lõpetatud projektidest, sh järgitakse, et valim katab vähemalt 20% meetme tegevuse raames välja makstud toetuse kogumahust.
2. Valimisse kaasatakse üldjuhul need projektid, millele ei tehtud projekti ajal paikvaatlust
3. Lisaks kaasatakse valimisse riskantseimad projektid, lähtudes TS ja projekti riskidest, maksetaotluste kontrolli ja varasemate paikvaatluste tulemustest.